

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Popescu Petru în numele inculpatului Moisiuc Nicolae, de către avocatul Nagacevschi Vitalie în numele inculpatului Tronciu Eduard și de către avocatul Popescu Dorin în numele inculpaților Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Moisiuc Nicolae xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx,

Tronciu Eduard xxxxx, născut la xxxxx,
originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx,

Mereuță Alexandru xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx

și

Petrov Marcel xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.08.2014 - 03.02.2017;

Instanță de apel: 14.04.2017 - 19.12.2018;

Instanță de recurs: 01.03.2019 - 05.11.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei din 03 februarie 2017, a fost încetat procesul penal pornit în privința lui Moisiuc Nicolae, Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal.

Prin aceeași sentință a fost încetat procesul penal și în privința lui Petrov Marcel, însă în privința acestuia hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că, organul de urmărire penală a reținut în acțiunile lui *Moisiuc Nicolae*, că fiind numit prin ordinul nr.247ef. din 19.08.2005 al Ministrului Afacerilor Interne în funcția de inspector superior al secției de poliție criminale a CPR Sîngerei și fiind colaborator al

organului ordinii publice și prin urmare persoană cu funcție de răspundere, având gradul special locotenent de poliție, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, contrar art.3 din CțEDO, adoptată la Roma la 04.11.1950, art.24 alin.(2) din Constituție, încălcând prevederile art.art.4, 12-15 al Legii nr.416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, dispozițiile pct.pct.1), 3), 4) ale cap. I și pct.1), 2) ale cap. II din Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr.1275-XII din 15.02.1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale, contrar atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și Legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, la 22 aprilie 2006, aproximativ la ora 23:30, fiind contactat telefonic de către o altă persoană, s-a deplasat la Primăria or. Sîngerei pentru a deschide ușa biroului de serviciu, deoarece era așteptat de colaboratorii de poliție Mereuță Alexandru și o altă persoană, care intenționau să-l chestioneze pe Pascari Eduard. Peste puțin timp, în birou a intrat și colaboratorul de poliție Tronciu Eduard, care sub pretextul, precum că anterior Pascari Eduard s-a exprimat în adresa fratelui său cu cuvinte licențioase, l-a numit cu cuvinte necenzurate, apoi i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în piept și față. Tot atunci, Mereuță Alexandru i-a aplicat mai multe lovituri peste spate și cap, cealaltă persoană l-a lovit de câteva ori cu pumnii peste cap, iar Moisiuc Nicolae i-a aplicat o lovitură cu pumnul în piept. Acționând cu scopul de a se apăra, Pascari Eduard și-a acoperit fața cu mâinile și nevăzând cine din colaboratorii de poliție i-a aplicat lovituri peste față, a simțit dureri puternice în regiunea mandibulei, din care motiv a lăsat mâinile în jos și a strigat polițiștilor să înceteze bătaia. Ulterior, Pascari Eduard a fost escortat la Comisariatul de Poliție Sîngerei, unde a fost reținut în IDP Sîngerei, iar la solicitările acestuia, a fost apelată ambulanța, fiindu-i acordat primul ajutor medical. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.15D din 21.08.2008, cet. Pascari Eduard i-au fost cauzate leziuni corporale medii. Conform raportului de expertiză nr.2 din 12.01.2012, s-a stabilit că fractura unghiului mandibular pe stânga, cu deplasarea fragmentelor, au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu obiect contondent dur (pumn, picior), posibil în timpul și circumstanțele stabilite în materialele cauzei penale, iar cauzarea vătămărilor corporale depistate la victimă, prin cădere de la înălțimea propriului corp se exclude.

În circumstanțele menționate, ca rezultat al acțiunilor violente cu caracter de tortură, întreprinse de către Moisiuc Nicolae, lui Pascari Eduard i-au fost provocate dureri și suferințe puternice fizice și psihice.

De asemenea, organul de urmărire penală a reținut în acțiunile lui *Tronciu Eduard*, că fiind numit prin ordinul nr.21ef. din 20.01.2006 al Ministrului Afacerilor Interne în funcția de șef al secției de poliție a or. Sîngerei al

Comisariatului de Poliție Sîngerei și fiind colaborator al organului ordinii publice și prin urmare persoană cu funcție de răspundere, având gradul special căpitan de poliție, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, contrar art.3 din CțEDO, adoptată la Roma la 04.11.1950, art.24 alin.(2) din Constituție, încălcând prevederile art.art.4, 12-15 al Legii nr.416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, dispozițiile pct.pct.1), 3), 4) ale cap. I și pct.pct.1), 2) ale cap. II din Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr.1275-XII din 15.02.1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale; contrar atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și Legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, la 22 aprilie 2006, aproximativ la ora 23:30, având la examinare cererea lui Capmaru Galina privind furtul de geantă, fiind contactat telefonic de către o altă persoană, care i-a comunicat că la Primăria or. Sîngerei a fost adus Pascari Eduard, bănuț de comiterea furtului în cauză, s-a deplasat la Primăria or. Sîngerei, unde în biroul de serviciu era așteptat de colaboratorii de poliție Mereuță Alexandru, Moisiuc Nicolae și o altă persoană. Intrând în birou, colaboratorul de poliție Tronciu Eduard, sub pretextul, că anterior Pascari Eduard s-a exprimat în adresa fratelui său cu cuvinte licențioase, l-a numit cu cuvinte necenzurate, apoi i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în piept și față. Tot atunci, Mereuță Alexandru i-a aplicat mai multe lovituri peste spate și cap, cealaltă persoană l-a lovit de câteva ori cu pumnii peste cap, iar Moisiuc Nicolae i-a aplicat o lovitură cu pumnul în piept. Acționând cu scopul de a se apăra, Pascari Eduard și-a acoperit fața cu mâinile și nevăzând cine din colaboratorii de poliție i-a aplicat lovituri peste față, a simțit dureri puternice în regiunea mandibulei, din care motiv a lăsat mâinile în jos și a strigat polițiștilor să înceteze bătaia. Ulterior, Pascari Eduard a fost escortat la Comisariatul de Poliție Sîngerei, unde a fost reținut în IDP Sîngerei, iar la solicitările acestuia, a fost apelată ambulanța, fiindu-i acordat primul ajutor medical. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.15D din 21.08.2008, cet. Pascari Eduard i-au fost cauzate leziuni corporale medii. Conform raportului de expertiză nr.2 din 12.01.2012, s-a stabilit că fractura unghiului mandibular pe stînga, cu deplasarea fragmentelor, au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu obiect contondent dur (pumn, picior), posibil în timpul și circumstanțele stabilite în materialele cauzei penale, iar cauzarea vătămărilor corporale depistate la victimă prin cădere de la înălțimea propriului corp se exclude.

În circumstanțele menționate, ca rezultat al acțiunilor violente cu caracter de tortură, întreprinse de către Tronciu Eduard, cet. Pascari Eduard i-au fost provocate dureri și suferințe puternice fizice și psihice.

Tot organul de urmărire penală a reținut și în acțiunile lui *Mereuță*

Alexandru, că fiind numit prin ordinul nr.226ef. din 05.08. 2005 al Ministrului Afacerilor Interne în funcția de inspector al secției de poliție criminale a Comisariatului de Poliție Sîngerei și fiind colaborator al organului ordinii publice și prin urmare persoană cu funcție de răspundere, având gradul special locotenent de poliție, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, contrar art.3 din CțEDO, adoptată la Roma la 04.11.1950, art.24 alin.(2) din Constituție, încălcând prevederile art.art.4, 12-15 al Legii nr.416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, dispozițiile pct.pct.1), 3), 4) ale cap. I și pct.pct.1), 2) ale cap. II din Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr. 2), aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr.1275-XII din 15.02.1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale; contrar atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și Legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, la 22 aprilie 2006, aproximativ la ora 23:30, activând împreună cu o altă persoană, având la examinare cererea lui Capmaru Galina privind furtul de geantă și dispunând de date că persoana căutată se află în barul „Bucuria”, amplasat pe str. Independenței al or. Sîngerei, l-a depistat pe cet. Pascari Eduard în incinta barului și i-a ordonat să-i urmeze la Primăria or. Sîngerei. În drum spre primărie, deoarece Pascari Eduard a solicitat să fie citat pentru clarificarea cazului, într-o altă zi, colaboratorii de poliție i-au aplicat mai multe lovituri în regiunea toracică. Ajunși în biroul de serviciu din incinta Primăriei or. Sîngerei, peste puțin timp au sosit colaboratorii de poliție Moisiuc Nicolae și Tronciu Eduard, care au fost contactați telefonic de către o cealaltă persoană. Intrând în birou, Tronciu Eduard, sub pretextul, precum că anterior Pascari Eduard s-a exprimat în adresa fratelui său cu cuvinte licențioase, l-a numit cu cuvinte necenzurate, apoi i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în piept și față. Tot atunci, Mereuță Alexandru i-a aplicat mai multe lovituri peste spate și cap, o altă persoană l-a lovit de câteva ori cu pumnii peste cap, iar Moisiuc Nicolae i-a aplicat o lovitură cu pumnul în piept. Acționând cu scopul de a se apăra, Pascari Eduard și-a acoperit fața cu mâinile și nevăzând cine din colaboratorii de poliție i-a aplicat lovituri peste față, a simțit dureri puternice în regiunea mandibulei, din care motiv a lăsat mâinile în jos și a strigat polițiștilor să înceteze bătaia. Ulterior, Pascari Eduard a fost escortat la Comisariatul de Poliție Sîngerei, unde a fost reținut în IDP Sîngerei, iar la solicitările acestuia, a fost apelată ambulanța, fiindu-i acordat primul ajutor medical. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.15D din 21.08.2008, cet. Pascari Eduard, i-au fost cauzate leziuni corporale medii. Conform raportului de expertiză nr.2 din 12.01.2012, s-a stabilit că fractura unghiului mandibular pe stânga, cu deplasarea fragmentelor, au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu obiect contondent dur (pumn, picior), posibil în timpul și circumstanțele stabilite în materialele cauzei penale, iar

cauzarea vătămarilor corporale, depistate la victimă, prin cădere de la înălțimea propriului corp se exclude.

În circumstanțele menționate, ca rezultat al acțiunilor violente cu caracter de tortură, întreprinse de către Mereuță Alexandru, cet. Pascari Eduard i-au fost provocate dureri și suferințe puternice fizice și psihice.

Acțiunile lui Moisiuc Nicolae, Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru au fost încadrate conform prevederilor art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tronciu Eduard, Moisiuc Nicolae și Mereuță Alexandru să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (redacția legii nr.139-XVI din 30.06.2005), în vigoare la momentul comiterii faptei, la câte 8 ani închisoare fiecare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în instituțiile de stat pe termen de 5 ani pentru fiecare.

În motivarea cererii de apel, procurorul a indicat că vinovăția inculpaților a fost dovedită prin totalitatea de probe acumulate în cadrul urmăririi penale și cele prezentate în procesul judecării cauzei. Or, reieșind din circumstanțele cazului, caracterul și localizarea leziunilor depistate la Pascari Eduard, acestea nu pot fi apreciate ca semne ale opunerii de rezistență. Totodată, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2 din 12.01.2012, s-a stabilit că fractura unghiului mandibular pe stânga cu deplasarea fragmentelor au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu obiect contondent dur (pumn, picior), posibil în timpul și circumstanțele stabilite în materialele cauzei penale, iar cauzarea vătămarilor corporale depistate la victimă prin căderea de la înălțimea propriului corp se exclude.

În asemenea circumstanțe versiunea inculpaților se prezintă a fi inconsistentă și nu poate fi luată în considerație, reprezentând o strategie de apărare. Astfel, menționând că pe lângă durerile fizice inevitabile, partea vătămată a fost supusă și suferințelor psihice puternice, deoarece înțelegea că este sub controlul angajaților poliției și nu are nici o posibilitate reală să se opună.

Remarcând și aspectul emoțional al declarațiilor părții vătămate, care confirmă sinceritatea poziției sale, exprimată prin recurgerea la valori personale importante, fapt care se reflectă în sintagma - poate să jure pe copilul lui că nu a venit din mun. Chișinău cu mandibula fracturată. O asemenea abordare sugerează că reclamantul re trăiește intens acele momente atunci când face declarații cu privire la incidentul de referință, fiind pregătit să susțină orice fel de examen cu privire la credibilitatea mărturiilor sale. Este evidentă lipsa cărorva temeiuri de a presupune că partea vătămată Pascari Eduard la momentul aflării sale în barul „Bucuria”, anterior reținerii sale, era deja cu mandibula fracturată, mai mult ca atât nu sunt corecte versiunile precum că ultimul ar fi venit din mun. Chișinău, maltratată, întrucât din materialele cauzei penale rezultă că ultimul a fost reținut în bar, ne având nevoie de careva ajutor medical. Ajutorul medical fiind solicitat de către acesta când a fost dus în IP Sîngerei, adică în urma reținerii sale.

Declarațiile inculpaților urmează a fi apreciat critic, deoarece ultimii au dat asemenea declarații în scopul atenuării vinei sau pentru a evita răspunderea pentru

fapta comisă. Analizând declarațiile inculpaților în raport cu probele administrate în cadrul urmăririi penale, cu certitudine se observă o tendință de a duce în eroare organele de drept și instanța de judecată, întru evitarea răspunderii penale pentru fapta comisă.

La stabilirea pedepsei este necesar de a lua în considerație personalitatea inculpaților, consecințele crimei, pericolul social și rezonanța sporită al actului infracțional comis, atitudinea inculpaților față de cele comise - lipsa căinței.

Totodată, având în vedere circumstanțele particulare ale acestui caz, când a existat un dezechilibru semnificativ de forte, accentuat de faptul că polițiști s-au ascuns după paravanul uniformei de serviciu și au perceput distorsionat autoritatea acordată de atribuțiile lor de serviciu, au acționat în sensul umilirii reclamantului, au cauzat acestuia leziuni corporale de gravitate medie, care denotă durere severă consecințe negative asupra sănătății victimei pe un termen lung, este necesară aplicarea unei sancțiuni corecte și echitabile, proporțional faptei comise, care să fie în măsură să descurajeze comiterea unor infracțiuni similare și să contribuie la promovarea mesajului de „zero toleranță” față de tortură.

Toate aceste raționamente, co-raportate la probele cercetate în ședința de judecată, determină concluzia că la data de 22.04.2006, cet. Pascari Eduar a fost victima unor acțiuni abuzive revoltătoare, fiind torturat în scop de pedeapsă, deoarece era suspectat de comiterea unei infracțiuni, precum și pentru faptul că ar fi adresat apelative umilitoare unuia dintre inculpați.

Acțiunile de tortură aplicate în privința lui Pascari Eduar au ținut nu doar să distrugă stare fizică și emoțională a numitului, dar și să sfideze demnitatea și voința acestuia, în dorința de a i se accentua că angajații poliției sunt cei care decid modul și nivelul respectării drepturilor persoanelor.

În urma celor enunțate, apelantul a considerat că instanța nemotivat a încetat procesul penal în privința inculpaților, ceea ce determină consecința de neasigurare a scopului pedepsei penale și anume reeducarea inculpaților, restabilirea ordinii de drept, or, din contra aceștia vor fi înjurați să comită fapte analogice pe viitor, conștientizând că rezultat al comiterii lor, în limitele legale, nu survine o pedeapsă aspră care să-l limiteze în drepturi sau să atragă după sine alte consecințe coercitive.

La fel, apelantul a notat că ordonanțele procurorului Crigan Vitalie din 03.09.2008, 04.09.2008, 05.09.2008 și 17.11.2008, care au fost anulate în ordine ierarhică, prin ordonanță din 29.04.2014, au fost adoptate în baza probelor administrate la acel moment în dosarul penal, însă aceste hotărâri procesuale penale nu pot fi abilitate cu puterea lucrului judecat, atât timp cât însăși urmărirea penală a continuat. Legalitatea, necesitatea și utilitatea continuării investigațiilor în dosarul penal a fost confirmată inclusiv și de către judecătorul de instrucție prin încheierea din 27.03.2009. Măsura scoaterii de sub urmărire penală nu este o măsură definitivă, întrucât nu poate fi asimilată unei hotărâri de achitare. Reluarea urmăririi penale nicidecum nu presupune că o persoană este urmărită de mai multe ori, deoarece este aceeași urmărire penală. Efectele recunoașterii neconstituționalității prevederilor art.287 alin.(1) Cod de procedură penală, nu se răsfrâng asupra ordonanței de reluare a urmăririi penale adoptată în această cauză și nu poate servi temei de anulare a acestuia. Menționând că o asemenea

interpretare este susținută și în jurisprudența Curții Supreme de Justiție, care a considerat că sunt juste concluziile referitor la faptul că efectele recunoașterii circumstanțelor de drept, dar din momentul adoptării hotărârii Curții Constituționale. La prezentarea materialelor de urmărire penală nici inculpații, nici apărătorii acestora nu au invocat faptul efectuării unor acțiuni procesuale în afara termenului urmăririi penale și nu au înaintat obiecții asupra ordonanței de reluare a urmăririi penale din 29.04.2014.

Instanța ajungând la concluzia de reluare a urmăririi penale este ilegală, nu a luat în considerație faptul că actul de sesizare a instanței este valabil și prin urmare instanța este obligată să examineze cauza în baza probelor administrate nemijlocit în fața judecății.

La fel, apelantul a invocat prevederile art.3 al Convenției, deoarece situația din speță, nicidecum nu poate fi apreciată ca un caz de aplicare a forței fizice în privința unei persoane cu comportament recalcitrant, deoarece nici o probă nu a susținut că comportamentul lui Pascari Eduar a fost de așa natură încât să determine necesitatea intervenirii în forță asupra sa.

Din cele specificate, se relevă faptul că instanța de judecată, la adoptarea acestei sentințe, a admis erori de drept și de fapt, exprimate prin aprecierea necorespunzătoare a circumstanțelor cauzei, iar hotărârea este afectată de un viciu fundamental, manifestat prin limitarea drepturilor victimei care sunt garantate de art.3 din CtEDO, ceea ce exclude caracterul legal al hotărârii procesuale în cauză.

3.1. Inculpatul Tronciu Eduard a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie declarate nule următoarele probe:

- ordonanța din 29.04.2014 de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard;

- ordonanța din 24.06.2014 prin care s-a dispus punerea sub învinuire a lui Tronciu Eduard în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal;

- ordonanța din 26.01.2015, prin care s-a dispus respingerea cererii din 26.01.2015, de încetare a urmăririi penale;

- rechizitoriul, din motiv că au fost încălcate prevederile legale referitoare la competența după materie și după calitatea persoanei, la fel din motivul că au fost încălcate și prevederile legale referitoare la sesizarea instanței și la participarea părților care este obligatorie. A include în sentință drept temei de încetare a cauzei penale în baza art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și motivul că ordonanța din 29.04.2014 a procurorului r-nul Sîngerei, Bordianu Adrian de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard, este nulă în temeiul art.251 Cod de procedură penală, or, aceasta nu cuprinde obiectul acțiunii procesuale respective, care este un element obligatoriu al acestui act procesual.

În motivarea apelului, inculpatul a indicat că nu este de acord parțial cu sentința în partea respingerii temeiurilor de încetare a cauzei penale din motivul invocat de partea apărării, și anume ordonanța procurorului r-nul Sîngerei, Bordianu Adrian din 29.04.2014 de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard este lovită de nulitate absolută, la emiterea

acestei ordonanței a fost încălcată prevederea legală referitoare la competența după materie și după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la participarea părților în cazuri obligatorii, prin urmare menționând că procurorul a emis o ordonanță contrar Codului de procedură penală. În acest sens apelantul a făcut referire la prevederile art.52 alin.(2) pct.2), 255 alin.(1), 251 alin.(3), 39 alin.(3²), 464¹ Cod de procedură penală.

Din motivele enunțate în temeiul art.251 alin.(2) Cod de procedură penală, sunt lovite de nulitate absolută ordonanța din 29.04.2014 de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard; ordonanța din 24.06.2014 prin care s-a dispus punerea sub învinuire a lui Tronciu Eduard în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal; ordonanța din 26.01.2015 prin care s-a dispus respingerea cererii din 26.01.2015 de încetare a urmăririi penale înaintate în cauza penală nr.2014228028. Ca urmare a încălcării prevederilor legale la competența după materie și după calitatea persoanei, au fost încălcate și prevederile legale referitoare la sesizarea instanței conform art.464¹ alin.(2) Cod de procedură penală și la participarea părților, care este obligatorie.

La fel, inculpatul a invocat și dezacordul cu faptul că prima instanță nu s-a expus asupra argumentului părții apărării precum că, ordonanța din 29.04.2014 de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard, este nulă în temeiul art.251 Cod de procedură penală, or, aceasta nu cuprinde obiectul acțiunii procesuale respective, care este un element obligatoriu al acestui act procesual. În partea dispozitivă a ordonanței lipsește soluția de reluare a urmăririi penale în privința lui Tronciu Eduard.

Astfel, toate acțiunile procesuale efectuate, cât și actele procesuale întocmite de către procuror, sunt ilegale și în conformitate cu art.251 Cod de procedură penală, sunt lovite de nulitate absolută, iar în privința lui Tronciu Eduard urmează a fi încetat procesul penal în temeiul art.332 alin.(1), 275 pct.8), 9), 391 alin.(1) pct. 4), 5) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2018, a fost respins, ca nefondat, apelul inculpatului, admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care Tronciu Eduard, Moisiuc Nicolae și Mereuță Alexandru au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (redacția Legii nr.139-XVI din 30.06.2005), la câte 5 ani închisoare fiecare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în instituțiile de stat pe termen de 5 ani pentru fiecare.

Prin aceeași decizie a fost recunoscut vinovat și condamnat Petrov Marcel în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (redacția Legii nr.139-XVI din 30.06.2005), însă în privința acestuia hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat că, *Moisiuc Nicolae* fiind numit prin ordinul nr.247ef din 19.08.2005 al Ministrului Afacerilor Interne în funcția de inspector superior al secției de poliție criminale a Comisariatului de Poliție Sîngerei și fiind colaborator al organului ordinii publice și prin urmare persoană cu funcție de răspundere, având gradul special locotenent de poliție, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, contrar art.3 din CțEDO, adoptată la Roma la 04.11.1950, art.24 alin.(2) din Constituție, încălcând grav prevederile

art.4 al Legii nr.416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, precum și prevederile art.art.12-15 ale aceleiași Legi, dispozițiile pct.pct.1), 3), 4) ale cap. I și pct.pct.1), 2) ale cap. II din Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea nr.1275-XII din 15.02.1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale; contrar atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și Legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, la 22 aprilie 2006, aproximativ la ora 23:30, fiind contactat telefonic de către o altă persoană, s-a deplasat la Primăria or. Sîngerei pentru a deschide ușa biroului de serviciu, deoarece era așteptat de colaboratorii de poliție Mereuță Alexandru și o altă persoană, care intenționau să-l chestioneze pe cet. Pascari Eduard. Peste puțin timp, în birou a intrat și colaboratorul de poliție Tronciu Eduard, care sub pretextul, precum că anterior Pascari Eduard s-a exprimat în adresa fratelui său cu cuvinte licențioase, l-a numit cu cuvinte necenzurate, apoi i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în piept și față. Tot atunci, Mereuță Alexandru i-a aplicat mai multe lovituri peste spate și cap, cealaltă persoană l-a lovit de câteva ori cu pumnii peste cap, iar Moisiuc Nicolae i-a aplicat o lovitură cu pumnul în piept. Acționând cu scopul de a se apăra, Pascari Eduard și-a acoperit fața cu mâinile și nevăzând cine din colaboratorii de poliție i-a aplicat lovituri peste față, a simțit dureri puternice în regiunea mandibulei, din care motiv a lăsat mâinile în jos și a strigat polițiștilor să înceteze bătaia. Ulterior, Pascari Eduard a fost escortat la Comisariatul de Poliție Sîngerei, unde a fost reținut în IDP Sîngerei, iar la solicitările acestuia, a fost apelată ambulanța, fiindu-i acordat primul ajutor medical. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.15D din 21.08.2008, cet. Pascari Eduard i-au fost cauzate leziuni corporale medii. Conform raportului de expertiză nr.2 din 12.01.2012, s-a stabilit că fractura unghiului mandibular pe stînga, cu deplasarea fragmentelor, au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu obiect contondent dur (pumn, picior), posibil în timpul și circumstanțele stabilite în materialele cauzei penale, iar cauzarea vătămărilor corporale, depistate la victimă, prin cădere de la înălțimea propriului corp se exclude.

De asemenea, *Tronciu Eduard* fiind numit prin ordinul nr.21ef. din 20.01.2006 al Ministrului Afacerilor Interne în funcția de șef al secției de poliție a or. Sîngerei al Comisariatului de Poliție Sîngerei și fiind colaborator al organului ordinii publice și prin urmare persoană cu funcție de răspundere, având gradul special căpitan de poliție, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, contrar art.3 din CțEDO, adoptată la Roma la 04.11.1950, art.24 alin.(2) din Constituție, încălcând grav prevederile art.4 al Legii nr.416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, precum și prevederile art.art.12-15 ale aceleiași Legi, dispozițiile pct.pct.1), 3), 4) ale cap. I și pct.pct.1), 2) ale cap. II din Regulile de aplicare a

mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea nr.1275-XII din 15.02.1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale; contrar atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și Legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, la 22 aprilie 2006, aproximativ la ora 23:30, având la examinare cererea lui Capmaru Galina privind furtul de geantă, fiind contactat telefonic de către o altă persoană, care i-a comunicat că la Primăria or. Sîngerei a fost adus cet. Pascari Eduard, bănuț de comiterea furtului în cauză, s-a deplasat la Primăria or. Sîngerei, unde în biroul de serviciu era așteptat de colaboratorii de poliție Mereuță Alexandru, Moisiuc Nicolae și o lată persoană. Intrând în birou, colaboratorul de poliție Tronciu Eduard, sub pretextul, că anterior Pascari Eduard s-a exprimat în adresa fratelui său cu cuvinte licențioase, l-a numit cu cuvinte necenzurate, apoi i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în piept și față. Tot atunci, Mereuță Alexandru i-a aplicat mai multe lovituri peste spate și cap, cealaltă persoană l-a lovit de câteva ori cu pumnii peste cap, iar Moisiuc Nicolae i-a aplicat o lovitură cu pumnul în piept. Acționând cu scopul de a se apăra, Pascari Eduard și-a acoperit fața cu mâinile și nevăzând cine din colaboratorii de poliție i-a aplicat lovituri peste față, a simțit dureri puternice în regiunea mandibulei, din care motiv a lăsat mâinile în jos și a strigat polițiștilor să înceteze bătaia. Ulterior, Pascari Eduard a fost escortat la Comisariatul de Poliție Sîngerei, unde a fost reținut în IDP Sîngerei, iar la solicitările acestuia, a fost apelată ambulanța, fiindu-i acordat primul ajutor medical. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.15D din 21.08.2008, cet. Pascari Eduard i-au fost cauzate leziuni corporale medii. Conform raportului de expertiză nr.2 din 12.01.2012, s-a stabilit că fractura unghiului mandibular pe stînga, cu deplasarea fragmentelor, au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu obiect contondent dur (pumn, picior), posibil în timpul și circumstanțele stabilite în materialele cauzei penale, iar cauzarea vătămărilor corporale, depistate la victimă, prin cădere de la înălțimea propriului corp se exclude.

La fel, *Mereuță Alexandru* fiind numit prin ordinul nr.226ef. din 05.08.2005 al Ministrului Afacerilor Interne în funcția de inspector al secției de poliție criminale a Comisariatului de Poliție Sîngerei și fiind colaborator al organului ordinii publice și prin urmare persoană cu funcție de răspundere, având gradul special locotenent de poliție, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, contrar art.3 din CțEDO, adoptată la Roma la 04.11.1950, art.24 alin.(2) din Constituție, încălcând grav prevederile art.4 al Legii nr.416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, precum și prevederile art.art.12-15 ale aceleiași Legi, dispozițiile pct.pct.1), 3), 4) ale cap. I și pct.pct.1), 2) ale cap. II din Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor

de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea nr.1275-XII din 15.02.1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale; contrar atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și Legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, la 22 aprilie 2006, aproximativ la ora 23:30, activând împreună cu o altă persoană, având la examinare cererea lui Capmaru Galina privind furtul de geantă și dispunând de date că persoana căutată se află în barul „Bucuria”, amplasat pe str. Independenței a or. Sîngerei, l-a depistat pe Pascari Eduard în incinta barului și i-a ordonat să-i urmeze la Primăria Sîngerei. În drum spre primărie, deoarece Pascari Eduard a solicitat să fie citat pentru clarificarea cazului, într-o altă zi, colaboratorii de poliție i-au aplicat mai multe lovituri în regiunea toracică. Ajunși în biroul de serviciu din incinta Primăriei or. Sîngerei, peste puțin timp au sosit colaboratorii de poliție Moisiuc Nicolae și Tronciu Eduard, care au fost contactați telefonic de către cealaltă persoană.

Intrând în birou, Tronciu Eduard, sub pretextul, precum că anterior Pascari Eduard s-a exprimat în adresa fratelui său cu cuvinte licențioase, l-a numit cu cuvinte necenzurate, apoi i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în piept și față. Tot atunci, Mereuță Alexandru i-a aplicat mai multe lovituri peste spate și cap, cealaltă persoană l-a lovit de câteva ori cu pumnii peste cap, iar Moisiuc Nicolae i-a aplicat o lovitură cu pumnul în piept. Acționând cu scopul de a se apăra, Pascari Eduard și-a acoperit fața cu mâinile și nevăzând cine din colaboratorii de poliție i-a aplicat lovituri peste față, a simțit dureri puternice în regiunea mandibulei, din care motiv a lăsat mâinile în jos și a strigat polițiștilor să înceteze bătaia. Ulterior, Pascari Eduard a fost escortat la Comisariatul de Poliție Sîngerei, unde a fost reținut în IDP Sîngerei, iar la solicitările acestuia, a fost apelată ambulanța, fiindu-i acordat primul ajutor medical. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.15D din 21.08.2008, cet. Pascari Eduard i-au fost cauzate leziuni corporale medii. Conform raportului de expertiză nr.2 din 12.01.2012, s-a stabilit că fractura unghiului mandibular pe stânga, cu deplasarea fragmentelor, au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu obiect contondent dur (pumn, picior), posibil în timpul și circumstanțele stabilite în materialele cauzei penale, iar cauzarea vătămarilor corporale, depistate la victimă, prin cădere de la înălțimea propriului corp se exclude.

În circumstanțele menționate, ca rezultat al acțiunilor violente cu caracter de tortură, întreprinse de către Mereuță Alexandru, Tronciu Eduard și Moisiuc Nicolae, lui Pascari Eduard i-au fost provocate dureri și suferințe puternice fizice și psihice.

4.2. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță neîntemeiat a dispus încetarea procesului penal în privința lui Mereuță Alexandru, Tronciu Eduard și Moisiuc Nicolae, bazându-se pe Hotărârea Curții

Constituționale din 14.05.2015, deoarece ordonanța emisă de procurorul r-nului Sîngerei, Bordianu Adrian prin care s-a dispus anularea ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală, emise în privința bănuților Mereuță Alexandru, Tronciu Eduard și Moisiuc Nicolae a fost emisă la data de 29.04.2014. Deci procurorul Bordianu Adrian corect a aplicat prevederile art.287 alin.(1) Cod de procedură penală, deoarece la acel moment alin.(1) art.287 Cod de procedură penală, reglementa situația când reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după clasarea cauzei penale sau după scoaterea persoanei de sub urmărire penală se dispune de procurorul ierarhic superior prin ordonanță dacă, ulterior, se constată că nu a existat în fapt cauza care a determinat luarea acestor măsuri sau au dispărut circumstanțele pe care se întemeiază încetarea urmăririi penale.

La fel, instanța de apel a menționat că este eronată concluzia primei instanțe, care calculează termenul de un an din data de 27.03.2009 pe când cauza penală unde Pascari Eduard figurează drept victimă este clasată la 28.02.2011. Totodată, la 27.03.2009 judecătorul de instrucție s-a expus pe faptul legalității ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală a lui Mereuță Alexandru, Tronciu Eduard și Moisiuc Nicolae, însă tot prin această hotărâre judecătorească de instrucție s-a expus și pe marginea legalității ordonanței procurorului de reluare a urmăririi penale care au fost păstrate de judecătorul de instrucție.

Prima instanță dispunând încetarea procesului penal, nu a ținut cont de temeiurile de scoatere de sub urmărire penală a inculpaților, la fel nu a ținut cont de faptul, că în cadrul urmăririi penale au fost efectuate un șir de acțiuni în scopul acumulării probelor întru stabilirea adevărului pe faptul de maltratare a lui Pascari Eduard. Deci nu poate fi vorba despre o redeschidere a cauzei penale după cum menționează prima instanță, deoarece acțiunile organului de urmărire penală au fost efectuate în cadrul cauzei penale deschise încă în anul 2006, fiind întreruptă doar în anul 2011, când a fost dispusă clasarea prin ordonanța din 28.02.2011, care a fost anulată prin ordonanța din 17.06.2011 în baza art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, fiind afectată de viciu fundamental, și anume lipsa unor acțiuni procesuale de audiere a persoanelor deținute cu Pascari Eduard, lipsa unei expertize în comisie și escortarea lui la medic după verificarea izolatorului de către procuror.

În opinia instanței de apel nu poate fi acceptată concluzia primei instanțe care face trimitere la alin.(4) art.287 Cod de procedură penală, deoarece anularea ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală a lui Mereuță Alexandru, Tronciu Eduard și Moisiuc Nicolae nu a fost urmată de necesitatea reluării urmăririi penale aceste acțiuni fiind efectuate în cadrul unei anchete penale inițiate încă în anul 2006, iar termenul de un an este o restricție în situația în care ordonanța de scoatere a persoanei de sub urmărire penală a fost adoptată legal, pe când CtEDO prin hotărârea din 20.12.2011 Pascari c. Moldovei a stabilit violarea art.3 al Convenției anume la capitolul tratamentului la care a fost supus reclamantul, respectiv ordonanțele menționate nu pot fi acceptate drept adoptate legal neputând fi vorba nici de aplicarea termenului de un an, chiar și în situația lipsei viciului fundamental.

După cum a fost menționat, cauza penală unde Pascari Eduard deține calitate de victimă a fost pornită la data de 18.06.2007. În cadrul urmăririi penale organul

de urmărire penală a întreprins acțiuni de administrare a probelor în stabilirea circumstanțelor provocării leziunilor corporale lui Pascari Eduard și în rezultat a ajuns la concluzia scoaterii de sub urmărire penală a lui Mereuță Alexandru, Tronciu Eduard și Moisiuc Nicolae, cu suspendarea urmăririi penale. Soluția organului de urmărire penală privind suspendarea urmăririi penale a fost anulată și s-a dispus prelungirea acțiunilor de urmărire penală. În final organul de urmărire penală a ajuns la concluzia privind existența elementelor infracțiunii anume în acțiunile inculpaților și ca rezultat prin ordonanța din 29.04.2014 s-a dispus anularea ordonanțelor din 05.09.2008, 03.09.2008, 04.09.2008 și 17.11.2008.

Mai mult, instanța de apel nu a acceptat argumentul primei instanțe expus drept temei de încetare a procesului penal cum este principiul non bis in idem, deoarece nu este aplicabil cazului examinat, or, inculpații nu au fost pedepsiți nici odată pentru acțiunile comise față de Pascari Eduard, iar punerea lor sub învinuire după scoaterea acestora de sub învinuire reieșind din circumstanțele expuse mai sus nu cad sub incidența acestui principiu. La fel, acest principiu nu poate fi raportat la cazul dat din cauza conținutului ordonanțelor din 05.09.2008, 03.09.2008, 04.09.2008 și 17.11.2008, motivul de scoatere a lui Mereuță Alexandru, Tronciu Eduard și Moisiuc Nicolae de sub urmărirea penală „*până la momentul de față prin acțiunile de urmărire penală efectuate nu a fost posibil de a fi acumulate careva probe pentru a-l pune sub învinuire*” nu exclude dreptul punerii acestora sub învinuire în situația acumulării probelor și stabilirii elementelor infracțiunii, or, în privința lor nu a fost adoptată o hotărâre de achitare prin care se finalizează o cauză penală pornită. Cauza penală pornită pe faptul maltratării lui Pascari Eduard nu fost încetată și circumstanțele apărute ulterior în această cauză penală inclusiv și constatările CtEDO în cauza Pascari c. Moldovei, corect au fost apreciate de procuror la emiterea ordonanței din 29.04.2014.

În acest context, instanța a respins argumentele invocate de Tronciu Eduard cu referire la norma art.464¹ Cod de procedură penală, deoarece sunt neîntemeiate fiind corect respinse și de prima instanță, fiindcă această normă este aplicabilă unor hotărâri judecătorești irevocabile și nu actelor emise de organul de urmărire penală care sunt pasibile verificării în corespundere cu art.313 Cod de procedură penală, iar ordonanța din 29.04.2014 a fost emisă în baza art.287 Cod de procedură penală, fiind anulate ordonanțele 05.09.2008, 03.09.2008, 04.09.2008 și 17.11.2008 pentru existența viciului fundamental și nu pe cale de revizuire.

4.3. Referitor la vinovăția inculpaților Mereuță Alexandru, Tronciu Eduard și Moisiuc Nicolae instanța de apel a considerat-o dovedită în totalitate prin probele administrate și cercetate în prima instanță precum și instanța de apel, și anume prin declarațiile părții vătămate Pascari Eduard și a martorilor Chifariuc Angela, Condorachi Mihail, Blașco Ion, Ceban Igor, Hadîrcă Anatol, Crigan Dumitru și Drosu Oleg care coroborează cu certificatul eliberat de policlinica stomatologică din 26.04.2006 (f.d.68 vol. I) și care confirmă declarațiile părții vătămate privind vizita acesteia la medicul stomatolog anume după trei zile de detenție în izolator, și anume după vizita izolatorului de către procuror.

La fel, circumstanțele descrise de partea vătămată și martorii audiați coroborează și cu raportul de examinare medico-legală nr.813/D (f.d.111 vol. I), raportul de expertiză medico-legală nr.15D (f.d.137 vol. I) și raportul de expertiză

medico-legală nr.2 (f.d.151-153 vol. II), prin care se confirmă leziuni corporale la Pascari Eduard anume sub formă de fractură a colului procesului articular a mandibulei pe stânga care a fost cauzată de acțiune traumatică cu un obiect dur contondent, posibil în termenul și circumstanțele expuse, fiind expuse anume ca lovituri cu mâinile și picioarele.

De asemenea, instanța de apel a considerat ca fiind dovedit în totalitate faptul fracturii mandibulei, nu numai doar prin declarațiile părții vătămate și a martorilor, dar chiar și prin declarațiile inculpaților, care au acceptat de fapt acuzațiile lui Pascari Eduard a durerilor de mandibulă, fiind chiar chemată salvarea în incinta comisariatului.

Conform declarațiilor date de Mereuță Alexandru, precum și a celor date de partea vătămată Pascari Eduard, acesta a fost depistat în bar cu doi prieteni și nu a fost implicat în conflict unde putea să suporte leziuni corporale, la fel, acesta nu a expus nici o acuzație în sensul unor dureri sau leziuni până la transportarea lui în incinta primăriei, dar din momentul reținerii acestuia și până la chemarea ambulanței, acesta nu a ieșit de sub controlul angajaților statului și acuzațiile au fost expuse anume în perioada de supraveghere a lui de către colaboratorii de poliție.

Apreciind legătura cauzală între acțiunile colaboratorilor de poliție și leziunile corporale existente la Pascari Eduard, instanța de apel a admis declarațiile lui Pascari Eduard drept unele veridice, deoarece din momentul depunerii plângerii și pe parcursul anchetei penale acesta a dat declarații consecvente și amănunțite anume în privința lui Mereuță Alexandru, Tronciu Eduard și Moisiuc Nicolae, pe când din declarațiile acestora se stabilește și prezența încă a unei persoane, față de care Pascari Eduard nu a înaintat nici o pretenție privind aplicarea violenței.

Instanța de apel a reținut că, acțiunile întreprinse de către inculpații Mereuță Alexandru, Tronciu Eduard și Moisiuc Nicolae i-au cauzat lui Pascari Eduard puternice dureri și suferințe fizice și psihice, iar ca rezultat fiindu-i cauzate vătămări corporale ușoare cu dereglarea de scurtă durată a sănătății, decisiv pentru încadrarea corectă a acțiunilor criminale rămânând a fi faptul, că aceste suferințe i-au fost provocate în scop de a-l pedepsi pentru un act presupus de furt a bunurilor ce aparțin unei rude din rândul membrilor acestor inculpați.

În această ordine de idei, instanța a reținut temeinicia cerințelor formulate de către acuzatorul de stat în ce privește prezența în acțiunile inculpaților anume a elementelor infracțiunii prevăzute la art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (în redacția Legii din 22.07.2005).

Totodată, instanța a menționat că, la data pronunțării deciziei în cauza dată, au intervenit modificări în legea procesual penală, astfel, că prin Legea din 21.12.2012 art.309¹ Cod penal, a fost abrogat, infracțiunile de tortură fiind incluse la capitolul III a Codului penal, ce prevăd răspunderea penală pentru infracțiunile comise contra libertății, cinstei și demnității persoanei. Respectiv, acțiunile inculpaților pe episodul de tortură sunt caracteristice, componente de infracțiune, prevăzută de art.166¹ alin.(4) Cod penal. Totodată, sancțiunea respectivei norme penale este mult mai aspră în raport cu precedenta lege penală din 22.07.2005. Din aceste considerente, ținând cont de prevederile art.10 alin.(2) Cod penal, instanța de apel a concluzionat imposibilitatea reîncadrării acțiunilor

inculpaților potrivit noii legi penale, aceasta fiind în detrimentul lor, fapt inadmisibil.

Făcând referire la doctrina penală, instanța de apel a reținut că, în cazul în care fapta săvârșită sub incidența legii vechi este incriminată și de legea penală nouă, însă noua lege înrăutățește situația persoanei care a săvârșit o astfel de infracțiune, se aplică legea penală veche, mai favorabilă pentru făptuitor. În astfel de cazuri este prezentă retroactivitatea legii penale.

4.3. La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.61 Cod penal, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, cum sunt gravitatea faptei penale și pericolul ei social sporit, personalitatea inculpaților și perioada de examinare a cauzei penale care a fost pornită în anul 2007 și fiind pronunțată decizie definitivă în 2018, lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, a ajuns la concluzia de a stabilit inculpaților pedeapsa închisorii la limita minimă, acordând o satisfacție echitabilă inculpaților anume pentru termenul de urmărire penală și calitatea acestei anchete, care doar după existența unei hotărâri CtEDO și impunerea forțată a organului de urmărire penală în acumularea de probe pertinente în această cauză a ajuns la concluzia de a pune inculpații sub învinuire și întocmire a actului final sub formă de rechizitoriu soldat cu expedierea cauzei în instanța de judecată.

5. Avocatul Popescu Petru în numele inculpatului Moisiuc Nicolae, a depus recurs, prin care a solicitat casarea deciziei cu pronunțarea unei hotărâri de încetare a procesului penal.

5.1. Avocatul Nagacevschi Vitalie în numele inculpatului Tronciu Eduard, în temeiul pct.11), 14) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

Invocând prevederile art.26 alin.(5), (7) din Legea nr.317 din 13.12.1994 „Cu privire la Curtea Constituțională”, recurentul a invocat că, instanța de apel a omis să se refere la art.art.28 alin.(3), 281 alin.(3) din aceeași Lege.

În opinia avocatului, abordarea instanței de apel că, termenul de un an urma să fie calculat de la data când a fost clasată urmărirea penală pe cauza penală unde Pascari Eduard figurează ca victimă, este greșită, deoarece prevederile art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, se referă la reluarea urmăririi penale în privința persoanei scoase de sub urmărirea penală și nu pe cauza penală, din care persoana a fost scoasă de sub urmărirea penală.

De asemenea este greșită afirmația instanței de apel că în privința lui Tronciu Eduard nu este aplicabil principiul non bis in idem, din motiv că acesta nu a fost pedepsit pentru acțiunile comise față de Pascari Eduard, deoarece jurisprudența CtEDO și a Curții Supreme de Justiție, spune că principiul non bis in idem interzice nu numai dubla condamnare, dar și o dublă urmărire penală pentru aceleași fapte.

Remarcă avocatul că, în ordonanța din 29.04.2014, prin care a fost anulată ordonanța din 05.09.2008 privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard, nu există remarcă la circumstanțe noi sau alte temeuri, care ar justifica ordonanța. Unicul temei invocat în aceasta este Hotărârea CtEDO pe cauza Pascari c. Moldovei.

De altfel, nici instanța de apel nu face referire la eventualele circumstanțe,

care ar justifica ordonanța din 29.04.2014.

La fel, în susținerea poziției sale, avocatul a invocat hotărârea Curții Supreme de Justiție din 06.09.2016, nr.1ra-1120/2016, care a examinat o situație similară din speță și care, între altele, conține și citarea mai multor hotărâri ale CtEDO.

Este evident că nerespectarea jurisprudenței precedente pe cazuri similare, conform practicii Curții de la Strasbourg, reprezintă încălcarea principiului securității raporturilor juridice, principiu ce face parte din garanțiile unui drept la proces echitabil, garantat de art.6 par.1 din Convenție.

În continuare avocatul a făcut referire la argumentele invocate de avocatul Popescu Dorin anexate la materialele cauzei și care în opinia acestuia sunt pertinente recursului, și anume că, ordonanța din 29.04.2014 de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard, este nulă în temeiul art.251 Cod de procedură penală, or, aceasta nu cuprinde obiectul acțiunii procesuale respective, care este un element obligatoriu al acestui act procesual.

Drept dovadă al acestui argument este faptul că în partea dispozitivă a ordonanței lipsește soluția de reluare a urmăririi penale în privința lui Tronciu Eduard.

Astfel, în condițiile în care nu s-a dispus reluarea urmăririi penale (care echivalează cu pornirea urmăririi penale) în privința lui Tronciu Eduard, în afara urmăririi penale, nu puteau fi efectuate careva acțiuni de urmărire penală și acțiuni procesuale în privința acestuia.

Deci, toate acțiunile procesuale efectuate, cât și actele procesuale întocmite de procuror după data de 29.04.2014, inclusiv, ordonanța din 24.06.2014, prin care s-a dispus punerea sub învinuire a lui Tronciu Eduard în baza art.309 alin.(3) lit. c) Cod penal, cât și rechizitoriul, sunt ilegale și în conformitate cu art.251 Cod de procedură penală sunt lovite de nulitate absolută, deci în privința inculpatului Tronciu Eduard urmează a fi încetat procesul penal în temeiul art.art.332 alin.(1), 275 pct.8), 9), 391 alin.(1) pct.4), 5) Cod de procedură penală.

La fel, ordonanța din 29.04.2014 de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard, este lovită de nulitate absolută, în temeiul art.251 alin.(2) Cod de procedură penală, deoarece la emiterea acesteia procurorul a încălcat prevederile legale referitoare la competența după materie și după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la participarea părților în cazurile obligatorii.

Din aceste motive, în temeiul art.251 alin.(2) Cod de procedură penală, sunt lovite de nulitate absolută următoarele acte procedurale: ordonanța din 29.04.2014 de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard; ordonanța din 24.06.2014, prin care s-a dispus punerea sub învinuire a lui Tronciu Eduard în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal; ordonanța din 26.01.2015, prin care s-a dispus respingerea cererii din 26.01.2015, de încetare a urmăririi penale, înaintată în cauza penală nr. 2014228028 și rechizitoriul.

În același timp, ca urmare a încălcării prevederilor legale referitoare la competența după materie și după calitatea persoanei, au fost încălcate și prevederile legale referitoare la sesizarea instanței (art.464¹ alin.(2) Cod de procedură penală) și la participarea părților care este obligatorie (în condițiile

art.464¹ alin.(6), (7), (8) Cod de procedură penală).

Până la moment, nici în temeiul art.452-457 Cod de procedură penală și nici în temeiul art.464¹ alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, nu a fost desființată încheierea judecătorului instrucție al Judecătoriei Sîngerei din 27 martie 2009, prin care au fost supuse controlului judecătoresc și au fost declarate legale ordonanțele din 03.09.2009, 04.09.2008, 05.09.2003 și 17.11.2008 pe cauza penală nr.2007228049 de scoatere de sub urmărire penala a bănușilor Moisiuc Nicolae, Tronciu Eduard și Mereușă Alexandru, la fel și ordonanța din 13.02.2009 privind reluarea urmăririi penale suspendate.

În continuarea, recurentul a invocat că, în speșă sunt temeiuri vădite de achitare a inculpatului Tronciu Eduard, din motivul că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, or, din declarațiile martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești, se constată cu certitudine că Tronciu Eduard, nu a aplicat careva violență sau acțiuni de tortură asupra lui Pascari Eduard, totodată, nu este dovedit și scopul infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal.

Din declarațiile martorilor Stroici Lilia date în instanța de judecată și din declarațiile lui Balica Viorel din 20.03.2008, date în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată, rezultă cu certitudine faptul că Pascari Eduard a fost bătut cu o zi sau câteva zile înainte de a veni la Sîngerei, adică pe data de 20.04.2006-21.04.2006, unde a primit leziunile indicate în actul de expertiză și în ordonanța de punere sub învinuire.

În acest sens, sunt combătute declarațiile lui Pascari Eduard precum că dacă avea să fie bătut înainte de data de 22.04.2006, atunci nu avea să poată vorbi, or, din raportul de expertiză medico-legală în comisie nr.2 din 12.01.2012, rezultă faptul că capacitatea de exprimare verbală clară se limitează doar după acordarea asistenței medicale specializate - imobilizarea maxilarelor.

Astfel, probele cercetate în instanța de judecată, nu confirmă vinovăția lui Tronciu Eduard în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, iar declarațiile lui Pascari Eduard, nu coroborează cu celelalte probe din materialele dosarului.

Instanța de apel a omis să examineze probele acuzării și cele ale apărării, acestea fiind doar enumerate, fapt ce poate fi verificat din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și din înregistrarea audio a ședinței de judecată.

5.2. Avocatul Popescu Dorin în numele inculpaților Tronciu Eduard și Mereușă Alexandru, în temeiul pct.6), 8), 11), 16) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel, examinând apelul inculpatului Tronciu Eduard, s-a pronunțat parțial doar cu privire la temeiul apelului, ce se referă la încălcările invocate cu privire la prevederile legale referitoare la competența după materie și după calitatea persoanei, însă nu s-a pronunțat asupra temeiurilor invocate în apel, ce se referă la nulitatea actelor procesuale; ilegalitate reluării urmăririi penale cu încălcarea prevederilor art.39 alin.(3²) Cod de procedură penală (în redacția Legii din 29.04.2014) și art.464¹ Cod de procedură penală; necorespunderea ordonanței din 29.04.2014 prevederilor art.255 alin.(2) Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde obiectul acțiunii

procesuale respective, care este un element obligatoriu al acestui act procesual și anume, nu cuprinde soluția de reluare a urmăririi penale în privința lui Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru, precum și asupra argumentelor invocate la pct.pct.3, 4, 8, 9, 10, 11 și 12.

Norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

La fel, instanța de apel greșit a interpretat prevederile art.464¹ Cod de procedură penală, or, procurorul poate să-și anuleze ordonanțele afectate de un viciu fundamental doar dacă ordonanța acestuia nu a fost supus controlului judiciar al procedurii prejudiciare.

Articolul 464¹ alin.(1) Cod de procedură penală, nu delimitează și nu conține prevederi din care să rezulte că această normă se aplică doar în cazurile prevăzute la art.458 alin.(3) pct.pct.1)-4) Cod de procedură penală, așa cum este prevăzut de exemplu la art.art.452; 453 Cod de procedură penală .

Mai mult, din prevederile art.313 alin.(6) Cod de procedură penală, în redacția Legii nr.264-XVI din 28.07.06, rezultă cu certitudine că încheierea judecătorului de instrucție emisă în baza art.313 Cod de procedură penală, este irevocabilă, fiind astfel hotărâre irevocabilă. În acest sens avocatul a făcut trimitere la hotărârea Curții Supreme de Justiție în cauza penală nr.1rh-7/15 Ciubotaru Vadim.

În opinia avocatului, argumentele instanței de apel precum că, Hotărârea CtEDO din 20.11.2011 nu a fost unul din temeiul de anulare a ordonanțelor din 05.09.2008, 03.09.2008, 04.09.2008 și 17.11.2008, aceasta fiind unul din temeiurile de administrare a probelor suplimentare, nu corespund circumstanțelor de fapt și de drept și materialelor cauzei, or, deși Curtea a constatat violarea art.3 din CțEDO și ineficienta anchetei penale, nu a constatat vinovăția inculpaților, iar reieșind din probele din dosar, se constată că, după pronunțarea hotărârii de către CtEDO, organul de urmărire penală nu a întreprins măsuri în vederea acumulării probelor și a expedit dosarul în judecată, invocând viciul fundamental constatat în hotărârea CtEDO, punând la baza învinuirii probele care au fost acumulate în perioada februarie-octombrie 2008 și care au stat la baza ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru, fiind obiectul cercetării și la emiterea încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Sîngerei din 27 martie 2009, de menținere a ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală.

Susține avocatul că, din declarațiile martorilor audiați este constatat cu certitudine faptul că Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru, nu au aplicat careva violență sau acțiuni de tortură asupra lui Pascari Eduard, totodată nefiind dovedit și scopul infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal.

În același timp, instanța de apel a expus concluzii contradictorii, or, pe de o parte, expune opinia precum că, din declarațiile părții vătămate Pascari Eduard, acesta a fost lovit de inculpatul Tronciu Eduard, deoarece la numit pe fratele său „ment”, adică din motive personale, iar pe de altă parte, instanța a ajuns la concluzia precum că Tronciu Eduard l-a lovit pe Pascari Eduard, din cauza că acesta era suspectat de furtul unei genți de damă.

Astfel, în opinia apărării, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt,

deoarece a condamnat inculpații, pornind de la ideea preconcepută privind vinovăția inculpaților Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru și că aceștia au comis infracțiunea prevăzută la art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, distorsionând conținutul și sensul probelor, în același timp, neluând în considerare probele care îi dezvinovătesc pe inculpați, acestea fiind evidente, încălcând astfel dreptul prevăzut la art.8 Cod de procedură penală - prezumția nevinovăției și dreptul la un proces echitabil prevăzut la art.6 § I CțEDO.

În continuare recurentul invocă că, la 02.08.2006 prin rezoluția procurorului emisă în temeiul art.274 alin.(5) Cod de procedură penală, în redacția legii la momentul emiterii actului procesual, s-a dispus neînceperea urmăririi penale în baza adresării lui Pascari Eduard, din motivul lipsei elementelor infracțiunii prevăzute de art.art.309¹, 328 sau 152 Cod penal, în acțiunile colaboratorilor Comisariatului de Poliție Sîngerei, Tronciu Eduard, Moisiuc Nicolae și Mereuță Alexandru.

Astfel, din conținutul acestei rezoluții, care echivalează cu ordonanța de neîncepere a urmăririi penale, în redacția Legii la art.274 alin.(5) Cod de procedură penală, la momentul adoptării deciziei recurate, este constatat cu certitudine faptul că s-a dispus neînceperea urmăririi penale, inclusiv, din motivul lipsei elementelor infracțiunii prevăzute de art.art.309¹, 328 Cod penal. Mai mult, această rezoluție nu a fost contestată.

Invocă avocatul că, temeiul prevăzut la art.287 alin.(1) Cod de procedură penală, preluat și de instanța de apel, nu este aplicabil speței, or, conform Hotărârii Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015, a fost declarat neconstituțional alin.(1) al art.287 Cod de procedură penală.

Cu trimitere la prevederile art.47 alin.(1) lit. b) din Legea nr.780 din 27.12.2001 „Privind actele legislative”, recurentul a indicat că, începând cu data de 14 mai 2015, la momentul judecării prezentei cauze în instanța de judecată, legea nu mai prevede astfel de teme de reluare a urmăririi penale, prevăzut anterior la alin.(1) art.287 Cod de procedură penală, care a stat la baza anulării ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru, iar în privința inculpaților Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru, prima instanță corect a dispus încetarea procesul penal.

În același timp, concluziile instanței de apel sunt afectate de eroare de drept, or, în dreptul penal și în dreptul procesual penal nu poate să existe o situație, când o persoană este trasă la răspundere penală în baza unor prevederi legale, care contravin Constituției Republicii Moldova.

Astfel, în ordonanța din 29.04.2014 de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru, deși se invocă drept temei art.287 alin.(1), (4) Cod de procedură penală, în partea dispozitivă a ordonanței lipsește soluția de reluare a urmăririi penale în privința lui Tronciu Eduard, adică ordonanța nu cuprinde obiectul acțiunii procesuale respective.

Deci, în condițiile în care nu s-a dispus reluarea urmăririi penale în privința lui Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru, careva acțiuni de urmărire penală în privința acestuia nu puteau fi efectuate. În acest sens, alegațiile instanței de apel, precum că, nu este necesar a relua urmărirea penală, după scoaterea persoanei de sub urmărire penală, sunt nefondate și contravin normelor procedurale și

principiului non bis in idem, încălcându-se dreptul inculpaților prevăzut la art.22 Cod de procedură penală și garantat de art.4 la Protocolul nr.7 la CtEDO.

Totodată, în ordonanță, nu se menționează și nu se face referire la careva fapte noi sau recent descoperite, care au determinat anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală.

Instanța de apel nu s-a pronunțat, din care motiv consideră că ordonanțele de scoatere de sub urmărire penală a inculpaților sunt ilegale, atât timp, cât acestea au fost supuse controlului judiciar și a fost declarate ca fiind legale.

Indică recurentul că, în cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai târziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoatere a persoanei de sub urmărire penală, deci în speță, termenul de un an, se calculează de la data rămânerii irevocabile a încheierii judecătorului instrucție al Judecătoriei Sîngerei din 27 martie 2009, prin care au fost menținute ordonanțele de scoatere de sub urmărire penală ca fiind legale, însă ordonanța de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard a fost emisă la 29.04.2014, adică peste 4 ani 1 lună.

Totodată, ordonanța menționată supra a fost emisă și peste mai mult de 2 ani de la pronunțarea hotărârii CtEDO în cauza Pascari c. Republicii Moldova (cererea nr.53710/09) din 20 decembrie 2011.

În continuare, recurentul a invocat că, instanța de apel și-a întemeiat concluziile de vinovăție a inculpaților Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru pe declarațiile martorilor Chifariuc Angela, Condorachi Mihail, Blașco Ion, Ceban Igor, Hadârcă Anatol, Crigan Dumitru și Drosu Oleg, însă acești martori nu au fost audiați în ședința instanței de apel, iar declarațiile acestora nu au fost date citirii în ședința de judecată.

Mai mult, declarațiile martorilor sunt declarații care îi dezvinovătesc pe inculpații Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru și au fost puse atât la baza rezoluției de neîncepere a urmăririi penale din 02.08.2006, cât și la baza ordonanțelor din 05.09.2008 și 17.11.2008, de scoatere de sub urmărire penală, menținute prin încheierea judecătorului de instrucție din 27 martie 2009.

La fel, contrar prevederilor art.394 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală instanța de apel, nu a indicat motivele pentru care a respins probele apărării, și anume declarațiile martorilor Cărăuș Natalia, Condorachi Gheorghe, Belîi (Ceresău) Mihail, Vasile Andriuță, Tudor Alexandru, Daraban Radu, Stroici Lilia, cercetate în prima instanță.

La fel, ordonanța din 29.04.2014 de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard, este lovită de nulitate absolută, în temeiul art.251 alin.(2) Cod de procedură penală, or, la emiterea acesteia procurorul a încălcat prevederile legale referitoare la competența după materie și după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la participarea părților în cazurile obligatorii.

În opinia avocatului, procurorul și-a încălcat atribuțiile acordate prin lege și și-a asumat ilegal rolul Curții Supreme de Justiție și a emis ordonanța dată contrar condițiilor Codului de procedură penală.

Din aceste motive, în temeiul art.251 alin.(2) Cod de procedură penală, sunt lovite de nulitate absolută următoarele acte procedurale: ordonanța din 29.04.2014

de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Tronciu Eduard; ordonanța din 24.06.2014, prin care s-a dispus punerea sub învinuire a lui Tronciu Eduard, în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal; ordonanța din 26.01.2015, prin care s-a dispus respingerea cererii din 26.01.2015, de încetare a urmăririi penale, înaintată în cauza penală nr.2014228028; rechizitoriul.

Astfel, în opinia apărării, până la moment, nici în temeiul art.art.452-457 Cod de procedură penală și nici în temeiul art.464¹ alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, nu a fost desființată încheierea judecătorului instrucție al Judecătoriei Sîngerei din 27 martie 2009, prin care au fost supuse controlului judecătoresc și au fost declarate legale ordonanțele din 03.09.2009, 04.09.2008, 05.09.2003 și 17.11.2008 pe cauza penală nr.2007228049 de scoatere de sub urmărire penală a bănușilor Moisiuc Nicolae, Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru, la fel și ordonanța din 13.02.2009 privind reluarea urmăririi penale suspendate.

Deci, inculpații Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru, cad sub incidența art.22 Cod de procedură penală, deoarece există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă, totodată, există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a persoanei de sub urmărire penală.

6. Asupra recursurilor declarate a prezentat referință procurorul, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestora ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale, deoarece, rejudecând cauza instanța de apel, just a constatat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și corect a încadrat acțiunile făptuitorilor.

În același timp, din conținutul recursurilor, se evidențiază că recurenții, de fapt, motivează contestațiile prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor însă, motivele de reapreciere a materialului probatoriu, nu se conțin în temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Cu referire la temeiul de casare prevăzut de pct.11) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, procurorul a indicat că, prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 29.04.2014, în baza art.287 Cod de procedură penală, în vigoare la acel moment, urmărirea penală în privința inculpaților a fost reluată și această ordonanță nu contravine legislației procesual penale în vigoare la momentul adoptării.

Cât privește prevederile art.427 pct.14) Cod de procedură penală, la care se face referire în cererea de recurs este de punctat că, deși Curtea Constituțională, prin Hotărârea din 14.05.2015, a declarat drept neconstituțională dispoziția art.287 alin.(1) Cod de procedură penală, care a stat la baza ordonanței din 29.04.2014, aceasta nu are caracter retroactiv, fapt prevăzut în art.26 alin.(7) al Legii nr.317 din 13.12.1994 cu privire la Curtea Constituțională.

Tot în acest context, procurorul a menționat că este greșită poziția recurenților care invocă încălcarea art.464¹ Cod de procedură penală de către procurorul ierarhic superior, care a emis ordonanța din 29.04.2014, deoarece ordonanța în cauză a fost emisă în baza art.287 Cod de procedură penală și nu a art.464¹ Cod de procedură penală, iar ordonanțele din 05.09.2008 și 17.11.2008 au fost anulate pentru existența viciului fundamental și nu pe cale de revizuire.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise, cu casarea hotărârii atacate și menținerea sentinței, din motiv că apelul procurorului a fost greșit admis, din următoarele considerente.

Totodată, ținând seama de prevederile art.426 Cod de procedură penală – efectul extensiv al recursului și limitele judecării lui, Colegiul penal examinează cauza prin extindere și cu privire la Petrov Marcel, care nu a declarat recurs.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și menținerea sentinței, când apelul a fost greșit admis.

Tot aici, urmează a fi reiterate și stipulările din art.434 Cod de procedură penală, unde este indicat că, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Din analiza textelor de lege pre-citate, se conchide că instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate. Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanțele ierarhic inferioare la etapele precedente de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

La caz, se reține că recurenții au invocat ca temei de casare pct.6), 8), 11), 14), 16) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a sentinței de încetare, deoarece greșit instanța de apel a dispus condamnarea lui Moisiuc Nicolae, Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, având în vedere că, în privința inculpaților au fost anterior adoptate ordonanțe de scoatere de sub urmărirea penală din motivul lipsei elementelor infracțiunii, legalitatea cărora a fost verificată de judecătorul de instrucție, prin încheiere din 27martie 2009.

Recurenții susțin că toate actele organului de urmărire penală, emise după reluarea urmăririi penale urmează a fi declarate nule, deoarece sunt lovite de nulitate absolută.

Verificând alegațiile recurenților, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, la caz, sunt incidente temeiurile de casare prevăzute de art.427 alin.(1) pct.11) și pct.14) Cod de procedură penală, iar instanța de apel la adoptarea soluției de condamnare în privința lui Moisiuc Nicolae, Tronciu Eduard, Mereuță Alexandru și Petrov Marcel în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (redacția Legii nr.139-XVI din 30.06.2005), nu a respectat prevederile legale relevante cauzei, adoptând o concluzie pripită în partea condamnării acestora pentru săvârșirea infracțiunii de tortură.

Pentru a statua asupra acestora, instanța de recurs a rezultat din următoarele raționamente.

Mai întâi, pornind de la circumstanțele de fapt ale cauzei, reiterăm că, la data de 05.05.2006, Pascari Eduard s-a adresat cu cerere Procuraturii r-lui Sângerei, prin care a solicitat tragerea la răspundere a colaboratorilor de poliție

Tronciu Eduard, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Petrov Marcel, care la 22.04.2006, în incinta Primăriei Sângerei l-au maltratat și i-au cauzat leziuni corporale sub formă de fractura mandibulei (f.d.52 vol. I). La fel, Pascari Eduard a depus plângere la data de 08.05.2006, la Procuratura Generală (f.d.59-62 vol. I).

În urma examinării acestora, la 02.08.2006 de către procurorul din cadrul Procuraturii r-lui Sângerei, Șușu Constantin s-a dispus neînceperea urmăririi penale în baza plângerii lui Pascari Eduard, din motivul lipsei elementelor infracțiunii prevăzute de art.art.309¹, 328 sau 152 Cod penal, în acțiunile colaboratorilor CPR Sângerei, Tronciu Eduard, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Petrov Marcel (f.d.125-128 vol. I).

Prin ordonanța din 18.06.2007, emisă de procurorul r-lui Sângerei, Bordianu Adrian, a fost anulată rezoluția de neîncepere a urmăririi penale din 02.08.2006, cu pornirea urmăririi penale în baza plângerii lui Pascari Eduard, conform semnelor componenței de infracțiune prevăzută de art.152 alin.(1) Cod penal (f.d.1 vol. I).

Prin ordonanțele din 03.06.2008 (f.d.68 vol. II), 04.06.2008 (f.d.78 vol. II), 25.09.2008 (f.d.57 vol. V) și 06.06.2008 (f.d.2 vol. VII), Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard au fost recunoscuți în calitate de bănuți.

Ulterior, în baza ordonanțelor procurorului în Procuratura r-lui Sângerei, Crigan Vitalie din 05.09.2008 (f.d.95 vol. II), 03.09.2008 (f.d.96 vol. II), 04.09.2008 (f.d.97 vol. II) și 17.11.2008 (f.d.98 vol. II) bănuții Tronciu Eduard, Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae și Mereuță Alexandru au fost scoși de sub urmărire penală pe faptul cauzării leziunilor corporale medii cet. Pascari Eduard, din motivul lipsei elementelor infracțiunii.

Prin ordonanța din 18.11.2008, de către procurorul în Procuratura r-lui Sângerei, Crigan Vitalie s-a dispus suspendarea urmăririi penale în cauza penală nr.20072280049, până la identificarea persoanei care a săvârșit infracțiunea și poate fi pusă sub învinuire (f.d.22 vol. I).

Drept urmare, la 11.02.2009 și 13.02.2009 la Procuratura r-lui Sângerei au fost depuse plângeri de către avocatul Ungureanu Tudor în interesul părții vătămate Pascari Eduard, prin care au fost contestate ordonanțele de scoatere de sub urmărire penală a bănuților Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard, precum și ordonanța de suspendare a cauzei penale.

În urma examinării acestora, la 13.02.2009 procurorul r-lui Sângerei, Bordianu Adrian a dispus anularea ordonanței din 18.11.2008 privind suspendarea cauzei penale respective, dispunând reluarea urmăririi penale și exercitarea urmăririi penale suplimentare (f.d.24 vol. I). Totodată, în ordonanță a fost indicat că temeiuri pentru anularea ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală a bănuților Tronciu Eduard, Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae și Mereuță Alexandru, prevăzute de art.287 Cod de procedură penală, nu au fost stabilite.

Avocatul părții vătămate Ungureanu Tudor a contestat ordonanțele respective, inclusiv și cea din 13.02.2019, în ordinea prevăzută de art.313 Cod de procedură penală (f.d.100-104 vol. II).

Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Sângerei din 27 martie 2009, a fost respinsă plângerea, iar ordonanțele procurorului din 03.09.2009, 04.09.2008, 05.09.2008 și 17.11.2008 pe cauza penală nr.2007228049, de scoatere

de sub urmărire penală a bănușilor Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereușă Alexandru și Tronciu Eduard, la fel și ordonanșă procurorului r-lui Sîngerei, Bordianu Adrian din 13.02.2009 privind reluarea urmăririi penale, au fost declarate legale (f.d.105 vol. II).

La 25.06.2009 de către Procurorul general-adjunct, Serbinov Igor a fost emisă ordonanșă prin care s-a admis plângerea avocatului Ungureanu Tudor și retrasă cauza penală de la Procuratura r-lui Sîngerei, cu transmiterea ei pentru continuarea urmăririi penale la Procuratura Militară Bălți (f.d.2 vol. I).

Prin ordonanșă din 24.07.2009, procurorul din cadrul Procuraturii Militare Bălți, Godorog Alexandru a dispus începerea urmăririi penale în privinșă cet. Moisiuc Nicolae, Petrov Marcel, Mereușă Alexandru și Tronciu Eduard în baza art.art.328 alin.(2) lit. a), 152 alin.(1) Cod penal (f.d.3 vol. I).

La 28.02.2011, de către procurorul Godorog Alexandru a fost emisă ordonanșă de clasare a cauzei penale, fiind invocate ca temeiuri de drept prevederile art.275 pct.(3) Cod de procedură penală, adică fapta nu întrunește elementele componenșei de infracșione prevăzute la art.art.152 alin.(1), 309¹ alin.(1), 328 alin.(2) lit. a) Cod penal (f.d.137-142 vol. II).

Ulterior, prin ordonanșă prim-adjunctului Procurorului General, Pântea Andrei din 17.06.2011, s-a dispus anularea ordonanșei de clasare a cauzei penale din 28.02.2011, cu reluarea urmăririi penale și transmiterii cauzei Procuraturii r-lui Sîngerei, deoarece nu a existat în fapt cauza care a determinat adoptarea acesteia (f.d.144-146 vol. II).

Totodată, rele tratamente admise față de Pascari Eduard în timpul reșinerii și detenșiei sale au fost obiect de examinare la CtEDO, care prin hotărârea din 20 decembrie 2011, în cauza Pascari c. Republicii Moldova (cererea nr.53710/09), a constatat violarea art.3 din CșEDO, atât în aspect material cât și procedural (f.d.239-244 vol. II).

În aspect material, Curtea a reșinit că „Guvernul nu a contestat faptul că între 22 și 26 aprilie 2006 reclamantul Pascari Eduard s-a aflat în custodia polișiei, ceea ce produce o prezumșie în favoarea ipotezei că leziunile au fost produse fie în momentul reșinerii, fie în timpul detenșiei”, precum și faptul că „refuzul colaboratorilor de polișie de a-l supune unui examen medical mai aprofundat, i-a provocat reclamantului confuzie și suferinșe”, iar în aspect procedural, Curtea a statuat, că „investigașia nu a fost efectivă și că aceasta a durat mai mult de 5 ani, iar autoritășile nu au identificat persoanele responsabile”.

În consecinșă, la 29.04.2014, de către Procurorul r-lui Sîngerei, Bordianu Adrian a fost dispusă anularea ordonanșelor de scoatere de sub urmărire penală, emise în privinșă bănușilor Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereușă Alexandru și Tronciu Eduard din 03.09.2008, 04.09.2008, 05.09.2008 și 17.11.2008 pe marginea cauzei penale nr.2007228049. Totodată, a dispus exercitarea urmăririi penale, pe cauza dată, în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal (în redacșia Legii nr.139-XVI din 30.06.2005), în vigoare la momentul săvârșirii faptei, care se aplică în conformitate cu art.art.8, 10 Cod penal (f.d.58-61 vol. III).

Drept temei privind emiterea ordonanșei, procurorul a invocat prevederile art.art.1, 6 pct.37¹), pct.44), 19, 22 alin.(3), 287 alin.(1) Cod de procedură penală, iar în partea descriptivă a făcut referire și la prevederile art.287 alin.(4) Cod de

procedură penală.

Ulterior, prin ordonanțele din 24.06.2014 (f.d.63-64, 70-71, vol. III, 166-167 vol. VII, 196-197 vol. V) procurorul din cadrul Procuraturii r-lui Sîngerei, Crigan Vitalie, a dispus punerea sub învinuire a lui Moisiuc Nicolae, Petrov Marcel, Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal.

În aceste împrejurări, în raport cu starea de fapt prezentată, Colegiul penal lărgit ține să facă remarcă despre poziția Curții Europene cu privire la aplicabilitatea parag.1 al art.4 din Protocolul nr.7, incident și cauzei deferite judecătii, unde s-a stipulat că principiul non bis in idem nu are în vedere numai o dublă condamnare, ci și o dublă urmărire pentru aceleași fapte imputate unei persoane; în caz contrar, nu ar mai fi fost necesar a se asocia în text termenul „urmărit” celui de „condamnat”. Adică textul își găsește aplicație și atunci când o persoană a făcut obiectul unei urmăriri penale ce nu a condus la pronunțarea nici unei condamnări, deoarece în materie penală principiul non bis in idem este aplicabil indiferent dacă cel urmărit a fost sau nu condamnat.

În fapt, instanța europeană a arătat că, art.4 din Protocolul nr.7 are în vedere că „orice nouă urmărire pornită pentru aceeași infracțiune” este contrară principiului consacrat de acest articol.

Față de cele ce preced, este relevant de a fi menționată și Hotărârea Curții Constituționale prin care s-a dat interpretarea principiului constituțional non bis in idem, ce constituie obiect de dispută și în cauza dată.

Respectiv, potrivit pct.6 din Hotărârea Curții Constituționale nr.26 din 23.11.2010 cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor alin. (6) art.63 din Codul de procedură penală (Monitorul Oficial 235-240/27, 03.12.2010), principiul constituțional de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă impune în linii mari autorităților publice competente nu numai interdicția de a judeca repetat persoana, dar și interdicția de a urmări de mai multe ori persoana pentru aceeași faptă.

Coliziunea dintre norme se datorează faptului că prevederea în cauză descrie o procedură, ce face obiectul unui alt compartiment al legii, fiind reglementată de art.287 Cod de procedură penală. Pentru ca organul de urmărire penală să poată relua urmărirea penală, legislatorul, la alin.(4) art.287 Cod de procedură penală, a stipulat că această acțiune se admite „numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente de natură să afecteze hotărârea pronunțată”. Acestea sunt unicele circumstanțe, în care intervine derogarea de la principiul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, consacrat de art.22 Cod de procedură penală.

Astfel, s-a relevat că prin sintagma „în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente” din propoziția a doua a alin.(6) art.63 Cod de procedură penală legiuitorul nu numai a neglijat normele tehnicii legislative, dar, contrar prevederilor art.22 și art.287 Cod de procedură penală, a permis organelor de urmărire penală să pună persoana sub învinuire pentru aceeași faptă.

Astfel, dacă pentru organul de urmărire penală sintagma „în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente” poate însemna continuarea urmăririi penale, pentru persoana suspectată aceasta înseamnă urmărire penală repetată,

ceea ce este contrar principiului non bis in idem.

În baza celor expuse, Curtea Constituțională a constatat că sintagma „în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente” încalcă dreptul de a nu fi urmărit sau judecat de mai multe ori pentru aceeași faptă, stipulat în art.21 din Constituție, articol care obligă autoritățile publice competente să asigure persoanei suspectate de săvârșirea unei infracțiuni toate garanțiile necesare apărării sale.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să amintească că potrivit art.7 alin.(6) Cod de procedură penală, Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

În lumina interpretării coroborate a textelor legale de mai sus, raportate la actele cauzei, se conchide că, ordonanțele din 03.09.2008, 04.09.2008, 05.09.2008 și 17.11.2008, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărirea penală a cet. Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard sunt hotărâri a organului de urmărire penală, care împiedică și nu permite declanșarea unei noi proceduri cu privire la aceeași faptă și aceeași persoană reieșind din interpretările date de Curtea Constituțională în hotărârea sa nr.12 din 14.05.2015 cu privire la excepția de neconstituționalitate a art.287 alin.(1) din Codul de procedură penală (reluarea urmăririi penale).

Mai mult, se reține că prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Sîngerei din 27 martie 2009, ordonanțele de scoatere de sub urmărire penală a bănuților Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard au fost declarate legale.

Pe de altă parte, revenind la situația că Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard au fost scoși de sub urmărirea penală, iar probe suficiente pentru înaintarea învinuirii nu existau, Colegiul amintește că recunoașterea calității de bănuț, reprezintă un element important al procesului penal, care se aplică în interesul persoanei, pentru apărarea sa, or, astfel aceasta dobândește drepturi suplimentare, reglementate de art.64 Cod de procedură penală. Însă, recunoașterea calității de bănuț presupune nu numai drepturi procesuale, dar și restrângerea drepturilor constituționale.

Raportând cele expuse la cauza deferită judecătii, Colegiul menționează că calitatea de bănuț în privința lui Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard, odată ce a încetat de drept, ca urmare a scoaterii acestuia de sub urmărirea penală, a creat persoanelor convingerea fermă că nu mai sunt bănuite și urmărite penal, adică o situație de certitudine privind finisarea procedurilor penale în privința lor.

Însă, cu toate acestea, prin ordonanța procurorului r-lui Sîngerei, Bordianu Adrian, la 29 04.2014, au fost anulate ordonanțele din 03.09.2008, 04.09.2008, 05.09.2008 și 17.11.2008, de scoatere de sub urmărirea penală a cet. Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard, deoarece la 20.12.2011 CtEDO a pronunțat hotărârea în cauza Prisacari c. Republicii Moldova (cererea.53710/09), din conținutul căreia rezultă violarea art.3 CțEDO, atât în aspect material, cât și procedural, iar hotărârile anterioare (ordonanțele din 03.09.2008, 04.09.2008, 05.09.2008 și 17.11.2008) sunt afectate de un viciu

fundamental, fiind reluată urmărirea penală în privința acestora.

Ordonanța din 29.04.2014, prin care s-a dispus reluarea urmăririi penale în speța dată, a fost întemeiată, în drept, pe prevederile art.287 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul ține să specifice că, prima instanță în mod corect a precizat, în partea descriptivă a sentinței că: „, ... în urma examinării plângerii depuse de avocatul Ungureanu Tudor în interesul părții vătămate Pascari Eduard, în ordinea art.313 Cod de procedură penală, prin încheierea din 27.03.2009, judecătorul de instrucție al Judecătoriei Sîngerei, a respins plângerea respectivă, iar ordonanțele procurorului din cadrul Procuraturii r-lui Sîngerei, Crigan Vitalie din 03.09.2008, 04.09.2008, 05.09.2008 și 17.11.2008 pe cauza penală nr.2007228049, de scoatere de sub urmărire penală a bănușilor Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard, la fel și ordonanța procurorului r-lui Sîngerei, Bordianu Adrian din 13.02.2009 privind reluarea urmăririi penale, au fost declarate legale, încheierea devenind irevocabilă din momentul pronunțării (f.d.105 vol. II).

Astfel, din ziua devenirii irevocabile a hotărârii instanței din 27.03.2009 și până la emiterea ordonanței procurorului r-lui Sîngerei, Bordianu Adrian din 29.04.2014 prin care s-a dispus anularea ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală, emise în privința bănușilor Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard din 03.09.2008, 04.09.2008, 05.09.2008 și respectiv 17.11.2008 pe marginea cauzei penale nr.2007228049, s-au scurs 4 ani și 1 lună. Termenul în interiorul căruia se putea interveni cu o hotărâre de anulare a celor precedente și de reluare a urmăririi penale fiind cu mult depășite...”.

În acest context, instanța de recurs ține să menționeze că, potrivit art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, în vigoare la momentul săvârșirii faptei, în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărârea respectivă. În cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai târziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoatere a persoanei de sub urmărire.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit - ca instanță de control judiciar - pe de o parte, se raliază la raționamentele punctate de prima instanță privitor la netemeinicia reluării urmăririi penale în privința lui Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard și însușește integral argumentele de fapt și de drept expuse în sentință, iar pe de altă parte, apreciază că nu se impune reluarea acestora.

Astfel, instanța de recurs, în deplin acord cu prima instanță, constată că ordonanța procurorului din 29.04.2014 contravine interpretărilor Curții Constituționale date în hotărârea sa nr.12 din 14.05.2015 cu privire la excepția de neconstituționalitate a art.287 alin.(1) din Codul de procedură penală, care reieșind din stipulările art.7 alin.(6) Cod de procedură penală sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală și instanțele de judecată.

Având în vedere cele anterior precizate, Colegiul penal lărgit amintește că,

pentru ca organul de urmărire penală să poată relua urmărirea penală, legiuitorul la alin. (4) al art. 287 Cod de procedură penală a stipulat exhaustiv că această acțiune se admite „numai dacă apar fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată. În cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai târziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoatere a persoanei de sub urmărire”.

În același context s-a expus și Curtea Constituțională în hotărârea menționată supra statuând că pentru a nu transforma dreptul de a nu fi urmărit sau judecat de mai multe ori pentru aceeași faptă într-un drept absolut, ceea ce ar împiedica descoperirea infracțiunilor și criminalilor, sistemele de drept, inclusiv Convenția, au reglementat expres derogările admisibile.

Aceste derogări oferă organelor de urmărire penală posibilitatea de a relua urmărirea și sunt formulate, în termeni aproape identici, în art.22 și art.287 Cod de procedură penală, precum și în art.4 al Protocolului nr.7 la Convenție.

Cu toate acestea, reieșind din textul ordonanței procurorului din 29.04.2014 de reluare a urmăririi penale în privința lui Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard, Colegiul penal lărgit conchide că, la caz, de la adoptarea încheierii din 27.03.2009, prin care au fost declarate legale ordonanțele de scoatere de sub urmărire penală a bănușilor din 03.09.2008, 04.09.2008, 05.09.2008 și 17.11.2008, încheiere care este irevocabilă, până la emiterea ordonanței de anulare a ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală din 29.04.2014, a expirat mai mult de 1 an.

Reluarea urmăririi penale contrar cerințelor stipulate în art.22 alin.(2) și art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, precum și celor din art.4 al Protocolului nr.7 la Convenție, urmează a fi considerată ca o încălcare a prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței prevăzute în art.251 alin.(2) Cod de procedură penală.

Nulitatea reluării urmăririi penale, în cazul dat, poate fi invocată la orice etapă a procesului penal de către părți și se ia în considerație de instanță, inclusiv și din oficiu. Într-o astfel de interpretare, se conchide că ordonanța procurorului din 29.04.2014, prin care s-a dispus anularea ordonanțelor din 03.09.2008, 04.09.2008, 05.09.2008 și 17.11.2008 și reluarea urmăririi penale în speța dată este ilegală și lovită de nulitate absolută.

Per a contrario, ordonanța din 29.04.2014, prin care Petrov Marcel, Moisiuc Nicolae, Mereuță Alexandru și Tronciu Eduard au fost scoși de sub urmărire penală și care a fost menținută declarată legală prin încheierea judecătorului de instrucție din 2.03.2009, produce efecte juridice și nu poate fi considerată ca fiind anulată.

În afară de deficiențele semnificative menționate supra, în materia aplicării principiului discutat, este relevant și prezintă interes și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, cu referire la redeschiderea urmăririi penale pe motiv că ancheta inițială nu a fost completă, în particular fiind vorba despre cauza Stoianova și Nedelcu vs. România, unde Curtea a menționat că: „carențele autorităților nu pot fi imputabile reclamantilor și nu trebuie să-i pună într-o situație defavorabilă”. La fel, în cauza Ștefan vs. România, Curtea de la Strasbourg clar a

notat că „procurorul are obligația de a reflecta preținsele erori înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, iar statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de procuror și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză”.

De asemenea, în opinia Curții Europene, simpla părere că investigațiile într-o anumită cauză ar fi fost „incomplete și neobiective” nu poate, în sine, în absența unor erori jurisdicționale, încălcări grave ale procedurii de judecată sau abuzuri de putere, să releve erori în aplicarea dreptului material sau din ale motive considerabile care decurg din interesele justiției să indice prezența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente (a se vedea Radchikov vs. Rusia, par.48). Astfel, reclamantul ar fi cel care va suporta consecințele omisiunilor autorităților în cadrul investigațiilor prealabile, iar simpla afirmație despre o deficiență sau omisiune în cadrul anchetei, deși minoră și nesemnificativă, ar crea o posibilitate nelimitată pentru organele de urmărire penală să comită un abuz de natură procedurală prin solicitarea redeschiderii procedurilor finalizate.

Or, se reține că omisiunile sau erorile autorităților trebuie să servească în beneficiul bănuitului, învinutului, inculpatului. Cu alte cuvinte, riscul oricărei erori comise de organul de urmărire penală, sau chiar de o instanță, urmează să fie suportat de către stat, iar corectarea acesteia nu trebuie să fie pusă în sarcina persoanei acuzate, cu excepțiile enunțate mai sus.

Prin sentința Judecătoriai Bălți sediul Sîngerei din 03 februarie 2017, s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Moisiuc Nicolae, Tronciu Eduard, Mereuță Alexandru și Petrov Marcel în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Astfel, Colegiul penal lărgit statuează că decizia Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2018, prin care Moisiuc Nicolae, Tronciu Eduard, Mereuță Alexandru și Petrov Marcel au fost condamnați în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, după ce ultimii, prin ordonanțele procurorului din 03.09.2008, 04.09.2008, 05.09.2008 și 17.11.2008 au fost scoși de sub urmărirea penală, este contrară principiului non bis in idem.

Totodată, Colegiul penal lărgit reiterează că printre garanțiile unui proces echitabil, reglementat de art.6 din Convenția Europeană, se enumeră și faptul că orice persoană are dreptul de a fi judecat în mod echitabil de un tribunal independent și imparțial, iar cauza penală în privința lui Moisiuc Nicolae, Tronciu Eduard, Mereuță Alexandru și Petrov Marcel nu a fost judecată în mod echitabil, fiind încălcate esențial drepturile inculpaților garantate atât de Constituția Republicii Moldova, CțEDO, cât și de Codul de procedură penală, iar această încălcare de lege echivalează cu o eroare judiciară, care urmează a fi corectată de către instanța de recurs.

În consecință, Colegiul penal lărgit conchide că erorile admise de către instanța de apel cad sub incidența temeiurilor stipulate în art.427 alin.(1) pct.11) și pct.14) Cod de procedură penală și urmează a fi corectate de instanța de recurs, prin admiterea cererilor de recurs, casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2018 și menținerea sentinței Judecătoriai Bălți sediul Sîngerei din 03 februarie 2017, prin care s-a dispus încetarea procesului penal în

privința lui Moisiuc Nicolae, Tronciu Eduard, Mereuță Alexandru și Petrov Marcel în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admit recursurile ordinare declarate de către avocatul Popescu Petru în numele inculpatului Moisiuc Nicolae, de către avocatul Nagacevschi Vitalie în numele inculpatului Tronciu Eduard și de către avocatul Popescu Dorin în numele inculpaților Tronciu Eduard și Mereuță Alexandru, în cauza penală în privința lui *Moisiuc Nicolae xxxxx, Tronciu Eduard xxxxx, Mereuță Alexandru xxxxx și Petrov Marcel xxxxx*, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2018 în privința lui *Moisiuc Nicolae xxxxx, Tronciu Eduard xxxxx, Mereuță Alexandru xxxxx* și prin extindere în privința lui *Petrov Marcel xxxxx*, cu menținerea sentinței Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei din 03 februarie 2017.

Moisiuc Nicolae xxxxx, Tronciu Eduard xxxxx, Mereuță Alexandru xxxxx și Petrov Marcel xxxxx urmează a fi eliberați din penitenciar, dacă în privința acestora nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 05 decembrie 2019.

Președinte
Judecători

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Nadejda Toma
Elena Cobzac
Victor Boico